

Petr Sečkař, Chebský dálkový obchod ve 14.-15. století. Bakalářská práce. Praha, FHS UK 2008, 67 s.

Posudek vedoucího práce

Autor předložené bakalářské práce si zvolil téma, jemuž dosud česká ani německá historiografie nevěnovaly dostatečnou pozornost, a to i přesto, že význam Chebu pro rozvoj středoevropského dálkového obchodu v pozdním středověku je nepopiratelný a že chebský městský archiv disponuje v tomto směru bohatými, dosud nezpracovanými fondy, zejména z 15. století. Příčinou tohoto stavu jsou nemalé jazykové i paleografické obtíže spojené se studiem pramenů chebské proveniencie. Texty psané velmi zběžným kurentem prakticky výhradně ve středohornoněmčině s místními dialekty a specifickým systémem měř a vah již odradily nejednoho zkušeného historika. Proto jsem Petru Sečkařovi doporučil, aby se primárně orientoval na dosud vydané prameny. Přestože šlo i tak pro adepta bakalářského gradu o značně obtížný úkol, zhostil se ho na výbornou. Ke zpracování tématu nakonec využil kromě edic a bohaté české i zahraniční literatury (celkem přes 50 titulů) i dvě nevydané městské knihy: knihu lozunků a knihu příjmů a výdajů města Chebu, obě z roku 1442. Autor práci se mnou pravidelně konzultoval, a tak jsem mohl sledovat, jak se s velkým západem pouštěl do nesnadných otázek, jejichž okruh mu neustále narůstal.

Sečkař podává souhrnný přehled o chebském dálkovém obchodu, který zkoumá ve třech stěžejních kapitolách ze tří různých hledisek: prostorového (oblasti, s nimiž Cheb udržoval pravidelné či příležitostné obchodní styky), časového (vývoj chebského obchodu ve 14. a 15. století dělí do čtyř relativně samostatných etap) a věcného (přehled komodit, které byly předmětem chebského dálkového a místního obchodu). Práci doplňuje a místy její původní záměr i překračuje celkem šest materiálově cenných příloh. Jedná se zejména o přílohu č. 2, v níž se autor na základě Sieglovy edice nejstarší chebské knihy městské dávky z roku 1390 pokouší o rekonstrukci majetkových poměrů členů městské rady, a o přílohu č. 4, v níž podle Sturmovy edice knihy městského ungeltu a studia obou zmíněných nevydaných pramenů z roku 1442 snesl bohaté a v textu vlastní práce jen zčásti využitě údaje o celkových příjmech a výdajích města, o výši městské a zemské daně, o objemu plateb chebských obchodníků s vínem a výrobců medoviny. V obou případech se autor dotýká jiného velkého a dosud nezpracovaného tématu, a sice sociální skladby obyvatel města, která v Chebu s obchodem bezprostředně souvisí.

I když studovaný pramenný materiál nepřinesl ve svém výsledku odpovědi na všechny otázky, jež si autor v úvodu vytyčil, je již při prvním zběžném čtení patrné, kolik práce Sečkař

do předkládaného textu vložil. O zásadních problémech se vyjadřuje velmi úsporně, planě nežvaní, některé jeho myšlenky by si naopak zasloužily většího rozvinutí. Bohatý a v textu ne zcela využitý materiál, který autor shromáždil v přílohách, je snad příslibem do budoucna. Rozlišení dosahu místního a dálkového trhu, úloha Chebu při konstituování kupeckého patriciátu Starého Města pražského, objem příjmů města spojených s obchodem, příčiny delšího období obchodní prosperity Chebu ve srovnání s jinými městy v Čechách – to jsou jen některá cenná zjištění, jež by bylo možné rozšířit o další okruhy otázek. Vedle naznačené problematiky sociální skladby města by si větší pozornost zasloužila také četnost výměny informací mezi Chebem a Norimberkem jako dvěma na sebe obchodními styky těsně navázanými říšskými městskými státy. Na důležitost tohoto problému na nedávné mezinárodní konferenci Ztracená blízkost: Praha a Norimberk v proměnách času upozornil Wolfgang Wüst, podle jehož zjištění k nejdůležitějším informátorům norimberských zpravodajců o dění v Čechách patřil právě Cheb, který se v tamních městských knihách z poloviny 15. století objevuje dvakrát častěji než Praha.

Dobře promyšlenou práci kazí u Petra Sečkaře jen některé drobné nesrovnalosti. Tržní okruh Chebu zachycený na mapě v příloze 1 by si zasloužil podrobnější komentář. Při srovnání odlišných údajů o velikosti města bylo vhodné upozornit na rozdíl mezi počtem trvale usazených obyvatel a navýšením tohoto počtu v důsledku častých diplomatických a sněmovních jednání v pozdně středověkém Chebu. O neobratném vyjadřování svědčí například použité pojmy zachovalá chebská korespondence místo dochovaná (s.5), hospodářské rozvrstvení obyvatelstva místo sociální (s. 8), na s. 7 autorovi vypadl odkaz na literaturu, docela přesná není ani autorova zmínka o tom, že práce Heriberta Sturma o Chebu není v České republice dostupná (s. 6, pozn. 1).

Tyto drobné kritické připomínky však nijak nesnižují význam předložené bakalářské práce Petra Sečkaře, kterou pro její výše zmíněné přednosti doporučuji ve zkrácené verzi a po patřičných úpravách k publikování v některém z regionálních sborníků (např. Minulosti Západočeského kraje nebo Sborník Chebského muzea) a jako takovou ji hodnotím 47 body.

V Praze 13. října 2008

PhDr. Roman Zaoral
vedoucí bakalářské práce